

Zpráva o případech, v nichž nebylo dosaženo nápravy ani postupem podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv

Podle § 24 odst. 1 písm. b) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, informuji Poslaneckou sněmovnu Parlamentu České republiky o případech, v nichž se mi nepodařilo dosáhnout dostatečných opatření k nápravě ani cestou vyrozumění nadřízeného úřadu či vlády nebo informováním veřejnosti o zjištěních ze šetření podle § 20 zákona o veřejném ochránci práv.

A. Pat kvůli napojení na vodovod na Zlínsku. Ministerstvo zemědělství nesouhlasí s ombudsmanem, jak podobné případy v budoucnu řešit (sp. zn. 3838/2021/VOP)¹

Už od podzimu 2018 se manželé ze Zlínska neúspěšně snaží napojit tři plánované rodinné domy na existující blízký vodovod. Přestože podle zákona o vodovodech a kanalizacích musí vlastník vodovodu takové napojení umožnit, pokud je to technicky a kapacitně možné, 16 z 25 soukromých vlastníků vodovodu manželům souhlas neudělilo. Podle zlínského magistrátu i krajského úřadu se tím vlastníci vodovodu dopustili přestupku. Ministerstvo zemědělství ale v září 2020 obě rozhodnutí úřadů zrušilo a přestupkové řízení zastavilo. Ombudsman ve svém šetření opakovaně vyjádřil nesouhlas s argumentací ministerstva, podle které se stavebník musí s vlastníkem vodovodu vždy předem dohodnout na konkrétním místě napojení na vodovod. Právní názor, že si stavebník nemůže sám určit místo napojení, jde podle ombudsmana proti smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích. Protože ministerstvo odmítlo svůj přístup k této problematice do budoucna změnit, rozhodl se ombudsman o zlínském případě informovat veřejnost.

Šetření veřejného ochránce práv ukázalo, že cesta k úspěšnému napojení na vodovod jiného vlastníka může být velmi složitá. Zákon podle ombudsmana dostatečně neřeší situaci, kdy vlastník vodovodu nechce se stavebníkem spolupracovat. V případě manželů ze Zlínska vodárenská společnost jako provozovatel vodovodu potvrdila, že v potrubí je dostatečný tlak a má i kapacitu pro plánované napojení. Přesto někteří spoluvlastníci vodovodu s napojením nesouhlasili. Nepomohl ani zásah magistrátu a kraje jako vodoprávních úřadů. Oba úřady sice vyhodnotily jednání vlastníků vodovodu jako přestupek, ale Ministerstvo zemědělství jejich rozhodnutí zrušilo. Projekt tak zůstal na mrtvém bodě. Přístup ministerstva, které trvá na dohodě obou stran ohledně místa napojení na vodovod, by mohl podle ombudsmana zkomplikovat jednání i dalším stavebníkům.

Ombudsman proto doporučuje, jak mají stavebníci při žádosti o napojení na vodovod postupovat, aby předešli nedorozuměním a problémům: „Žádost o souhlas s napojením na vodovod musí stavebníci formulovat dostatečně jasně a určitě, aby bylo možné vyhodnotit technickou a kapacitní možnost napojení plánovaného vodovodu. Ze žádosti zejména musí vyplývat, o co konkrétně stavebník žádá a jaké je přesné místo napojení na vodovod. K žádosti je vhodné přiložit i kompletní projektovou dokumentaci,“ shrnul ombudsman

1 Sankční tisková zpráva je dostupná zde: <https://www.ochrance.cz/aktualne/2023-01-18-pat-kvuli-napojeni-na-vodovod-na-zlinsku-ministerstvo-zemedelstvi-nesouhlas-i-s-ombudsmanem-jak-podobne-pripady-v-budoucnu-resit/>.

Stanislav Křeček. Zároveň by si měli stavebníci uschovat potvrzení o doručení žádosti včetně všech příloh.

V samotné žádosti by si měli stavebníci dát pozor na záměnu pojmů „napojení se“ a „připojení se“. O napojení se jedná tehdy, když se stávající vodovod prodlouží nově vybudovaným vodovodem. Naopak připojením se na vodovod se rozumí vybudování vodovodní přípojky na trase stávajícího vodovodu.

Pokud se stavebníkům i přes snahu o vstřícné jednání nepodaří souhlas vlastníka vodovodu získat, doporučuje ombudsman, aby se obrátili na příslušný vodoprávní úřad, který může jednání vlastníků projednat v přestupkovém řízení. Ombudsman by následně mohl prověřit, zda vodoprávní úřad postupoval v přestupkovém řízení správně.

B. Nepřidělení čísla popisného/evidenčního garáží (sp. zn. 12773/2022/VOP)

Stěžovatel se opakovaně domáhal přidělení čísla popisného nebo evidenčního pro garáž, které je spoluvlastníkem. Městský úřad Žďár nad Sázavou jeho žádosti nevyhověl, obrátil se na Krajský úřad Kraje Vysočina s žádostí o zásah proti nečinnosti. Krajský úřad odpověděl, že vůči městskému úřadu nebude přijímat žádná opatření k nápravě.

Někdejší ochránce dospěl k závěru, že garáž stěžovatele je stavbou, které se číslo popisné/evidenční přiděluje. Tím, že městský úřad o přidělení čísla nerozhodl, se dopustil (věcné) nečinnosti. Nic na tom nemění skutečnost, že o žádosti formálně rozhodl a nevyhověl ji. Nečinnost může spočívat i v tom, že městský úřad číslo popisné/evidenční garáží v přiměřené lhůtě nepřidělil, ač jej podle právních předpisů přidělit měl.

Krajský úřad se s tímto závěrem ztotožnil a uznal, že je městský úřad nečinný, když garáží číslo popisné/evidenční nepřidělil. Městskému úřadu přikázal, aby o žádosti rozhodl. Jelikož rozhodování o přidělení čísla popisného/evidenčního spadá do samostatné působnosti obce, jedná se o jediné opatření proti nečinnosti, které mohl krajský úřad uplatnit; krajský úřad totiž nemůže věc převzít a rozhodnout namísto městského úřadu.

Městský úřad i přes opatření krajského úřadu znovu číslo popisné/evidenční nepřidělil a žádost zamítl. Stěžovatel se opět obrátil na krajský úřad. Který tentokrát konstatoval, že městský úřad není nečinný, protože stěžovatelovu žádost přípisem ze dne 21. března 2022 vyřídil. Zároveň uvedl, že mimo příkazu věc vyřídit nemá jiný nástroj k nápravě. Nechce-li tedy městský úřad garáží číslo popisné/evidenční přidělit, nemá krajský úřad nástroj, jak je k tomu přinutit. Krajský úřad proto považoval za neúčelné, aby znovu přikázal městskému úřadu věc vyřídit.

Ochránce v novém šetření uznal, že krajský úřad nemá jak přinutit městský úřad k přidělení čísla popisného/evidenčního a že výsledkem může být bezvýhodná právní přestřelka mezi úřady. Skutečnost, že městský úřad nerespektuje právní názor krajského úřadu, ale nemůže být důvodem k tomu, aby krajský úřad rezignoval na svou roli nadřízeného orgánu a nadále městský úřad neupozorňoval na nesprávné rozhodnutí. Obdobná situace, kdy krajský úřad může věc pouze vracet, aniž by mohl sám rozhodnout, může nastat v některých případech při vyřizování stížnosti podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (týká-li se informace samostatné působnosti obce).

Krajský úřad se s pohledem ochránce neztotožnil. **Nápravu nezajistilo ani Ministerstvo vnitra**, na které se ombudsman obrátil a které postoj krajského úřadu potvrdilo.

Brno 10. května 2023

JUDr. Stanislav Křeček
veřejný ochránce práv
(elektronicky podepsáno)